

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS: ...
KÖZMŰVELŐSÉG: ...
FELTÁJAZÁS: ...
KÖZMŰVELŐSÉG: ...

ELŐFIZETÉS: ...
KÖZMŰVELŐSÉG: ...
FELTÁJAZÁS: ...
KÖZMŰVELŐSÉG: ...

A kompromisszum körül

A kompromisszum gondolata kíséri ismét a magyar politikában. A koncentráció, az összes erők tömörítésének gondolata hajótörést szenvedett hatalmi kérdések miatt. A megoldást azonban nemcsak Magyarország népe sürgeti, de sürgeti egész Európa is, mely végre nyugalmat és békét akar teremteni a világháborúban meggyőtt kontinensen. Mint utolsó megoldási mód, nem maradt más hátra, mint a kompromisszum.

Kompromisszum csak egy alapon képzelhető el: a «tremas dei» gondolata alapján. Ha minden párt, minden politikai faktor arra az álláspontra helyezkedik, hogy a nemzet életének ebben a válságos órájában nem szabad a párt-ellentéteknek játszani a döntő szerepét, hanem mindenkit, pártokat és személyeket csak egy gondolat vezérelhet, a nemzet akaratmegnyilvánulásának elősegítése, a választások nyugodt, szélsőséges eszközöktől mentes lefolyásának előkészítése és biztosítása; — ha a pártok és politikusok fel tudják függeszteni az elvi ellentéteket addig, amíg alkotmányos alapon folytathatják majd a küzdelmet, — akkor jöjjön a kompromisszum, akkor nem szabad habozni egy pillanatig sem a kompromisszumos megoldás létrehozásában.

Ha erre a célra létrejöhet a kompromisszum, akkor ezt a megoldást kétségtelenül osztatlan örömmel fogadják az egész közvélemény, amely a mai áldatlan helyzet súlyos következményei alatt nyögve, áhítózva vár egy olyan lépést, mely a békéhez, tehát a rendhez, a normalis életlehetőségek visszatéréséhez vezet. Ez a lépés csak a választások kiírása, a közvélemény akaratának egyetlen mértékadó megnyilatkozása lehet.

A nemzetgyűlés összeülése oldhatja csak meg a magyar belpolitikai válságot, teremthet szilárd kormányt és csak egy szilárd kormány számíthat arra, hogy a békekonzferencia elé kerülhet, átveheti és aláírhatja azokat a feltételeket, amelyek mellett Magyarország újból tagja lehet Európa társadalmának.

Ennek a célnak az érdekében lehet és szabad megkísérelni egy kompromisszum létrehozását. Csak a tárgyaló felek önzetlenségétől függ, hogy a nagy ut érdekében létre tudják-e tenni rövid időre az egyéni- és párt-szempontokat.

Folytatják az egyezkedési tárgyalásokat

Perényi vagy Friedrich legyen a miniszterelnök?

Budapest, szeptember 25. A »Közársaság« írja: Már napok óta folynak arra célzó tárgyalások, hogy a Friedrich-kormány újból rekonstruáltassék. Elsősorban Perényi Zsigmond báróval folynak a tárgyalások, aki a nemzeti munkapárt tagjaiból álló Nemzeti Társaskör élén áll. Azután Heinrich Ferenczel is megbékélt Friedrich István, úgy hogy most újra szent a béke közöttük. Ezek a tárgyalások eddig azért nem vezettek eredményre, mert a tárgyaló felek ahhoz kötött magukat, hogy az újonnan megalakítandó kabinetnek Friedrich István ne az elnöke, csupán tagja legyen.

Az elnökséget Perényi Zsigmond báró vállalná, míg Friedrich István kereskedelmi miniszter lenne. Ebben még nincs meg a teljes megegyezés, bár Friedrichben meg van a hajlandóság erre a megoldásra, ha biztosítják a mostani kormányzó pártoknak a kormányban való további megmaradását. Ez ellen senkinek sincs kifogása a tárgyaló felek között, sőt azt is remélik, hogy egy ilyen alakulás számára meg lehet nyerni a Lovászy-párt támogatását is. A liberális blokk meghiusulása is annak tulajdonítható, hogy ezek a liberális pártok, míg egyik oldalon a blokk megalakításáról tárgyaltak, másik oldalon már egyezségben állottak a kormányt újjászervezési kívánó Friedrich Istvánnal.

Lovászy fáradozásai

Budapest, szept. 25. Politikai körökben híre jár, hogy rövidesen megalakul az új kormány, melynek Lovászy Márton, Andrássy Gyula gróf, Garami Ernő, Peidl Gyula, Perényi Zsigmond báró, Hegedűs Loránt és Varjassy Lajos lesznek a tagjai.

Budapest, szept. 25. A Tím és budapesti tudósítást közöli a magyar politikai válságról s többek között ezeket jelenti:

Lovászy is próbálkozik egy új kabinet alakításán, amelyet el akar ismertetni az ententével. Az entente azonban csak olyan kabinetet ismer el, amelyet a választások megejtése után a parlament nevez ki. Tehát mindaddig minden kabinet-próbálkozás, csak átmeneti.

Lovászy megjegyezte, hogy ő leginkább szon fáradozik, hogy

minden pártot egyesítsen. Szerinte már biztosítva is van a keresztényszocialisták, a keresztény nemzeti párt, a szociáldemokraták, a néppárt és a nemzeti párt együttműködése. Ez bizonyíték volna az entente előtt arra, hogy mögötte a pártok többsége áll. Friedrich is hajlandó egy olyan kormány javára lemondani, amely az ország többségét képviseli. Friedrich több ízben tárgyalt az entente-misszió tagjaival, amelyek során különösen adminisztratív ügyekről tárgyaltak. Az entente-hízettség jónak látja, hogy a közbiztonság érdekében előre szervezzék a közigazgatás szerveit.

Szociáldemokrata nagygyűlések a fővárosban.

Budapestről jelentik: A szociáldemokrata párt kedden az egyes szakszervezetek helyiségeiben és a munkás otthonokban nyilvános gyűléseket tartott a katonai parancsnokság engedélyével. Kilenc népvölésen sok ezer munkás jelenlétében a következő határozati javaslatot fogadták el egyhangú lelkesedéssel:

A gyűlés megnyugvással és örömmel veszi tudomásul a Magyarországi Szociáldemokrata Pártnak f. évi augusztus 24-én megtörtént újjalakulását és kimondja a párthoz való csatlakozását azzal, hogy a munkásságnak szociáldemokrata szellemében való legintenzívebb nevelése által és ilyen értelemben való legfokozottabb agitáció felhasználásával oda fog hatni, hogy a magyar szervezet munkásságnak súlyos megpróbáltatásokon átment mozgalmá újból fölvirágozhassék.

A mai politikai helyzetre való tekintettel kimondja a gyűlés, hogy az ország legsúlyosabb katasztrófájának és végső pusztulásának bekövetkezését látja az esetben, ha a puccs segítségével a kormányhatalomhoz jutott és e hatalmat bitorló, a fehér terrort és klerikális reakciót előmozdító Friedrich-kormány el nem távolították a helyéről, hogy helyét azonnal demokratikus — a dolgozó osztályok, munkások és polgárok képviselőiből alakult kormány — vehesse át, amely az antanttal való mielőbbi végleges békekötés után az országot mai halálos sebesüléséből a boldogulás útjára vezesse.

lésebből a boldogulás útjára vezesse.

Ezért a mai gyűlés a párthoz való hűség próbájának tekinti és erkölcsi kötelességének minősíti minden egyes szervezett budapesti munkás részére, hogy a párt ezen ma megkezdett és folytatandó akcióin okvetlen megjelenjen és azok érdekében a legmesszebbmenő módon agjtáljon.

A magyar béke

Páris, szept. 25. A Petit Parisien írja, hogy szükséges volt a magyar békeszerződés revidálása, ezért a szerződés átadása is halasztást fog szenvedni.

Páris, szept. 25. A legfelsőbb tanács elhatározta, hogy jevyéket küld Magyarországnak, melyben a magyar kormányt felszólítják, hogy legkésőbb október 15-ig jelölje ki a bizottságot, mely a magyar békeszerződést alá fogja írni.

A román hadseregparancsnokság részlete

Kivonat a 21 és 25 számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkezés tekintetnek minőszen egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen közönlő híresztelési, megheszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Szen vétkezés a katonai bírál által első és utolsó fokban fogott tárgyalástól és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélésről, amikor a fenti vétkeskedést és árulás-szándékkal történtek, a háború eseten érvényes büntetések azok négyesével.

Tudnivalók

szutazási igazolványokról

1. Szeptember 26-tól kezdve a kérvényeket egy erre a célra ki-rendelt hadnagy fogja beszedni a vármegyeház folyosóján mindennap délután 4 és 6 óra között. — Ugyanakkor szedik be-láttamozás végett az utazási igazolványokat is, melyek másnap délelőtt fél 12 órakor lesznek kiosztva, szintén a folyosón.

2. Az orvosi bizonyítvánnyal ellátott Budapestre szülő igazolványokat addig nem veszik fel-kintetbe, amíg azt a 16. divízió (városháza) orvoslőnöke által nem láttamozta.

Debrecen, 1919 szeptember 25.

Az utazási igazolványokat kiállító iroda főnöke.

Az olasz hadifogságból a magyar fehér gárdába

Hogy fogadták a Durántul
a magyar fiukat?

Jönnek haza a hadifoglyaink a messze szép, de nekik olyan szomorú emlékü Olaszországból. Alkalmunk volt beszélni egy hadifogságból hazatérő katonával, aki az első transzporttal indult útnak Genuából. Érdekes dolgokat beszélt el a mostani olaszországi viszonyokról, a hosszú viszontagságos hazautazásról és elmondta, hogy minek köszönheti a sok száz-ezer Olaszországban sanyiódó magyar hadifogoly, hogy még a békekötés előtt megszabadulnak a szenvedéssel teli hadifogságból.

Az olasz front összeomlásának következtében több száz-ezer főnyi osztrák-magyar katonát jutott az előnyomuló olasz hadsereg kezébe. Olaszországban addig is legalább egy milliót meghaladta a hadifoglyok száma, amely ekkor hirtelen alaposan meggyarapodott. Az olasz nép nagyon megérezte a majdnem két millió hadifogoly eltartását, mert ez okból az élelmiszekek, főleg a kenyér ára emelkedni kezdett. Hozzájárult ehhez, hogy Olaszországban ez évben meglehetősen gyenge termés volt olyannyira, hogy a kenyér ára 50 fillérről 90 fillérré, majd egy lírára emelkedett akkor, amikor egy munkásnak napibére 5-6 líra volt.

A munkásság egész Olaszországban gyűléseket tartott, melyeken követelték a kormánytól, hogy azonnal hocsássa haza az összes hadifoglyokat. Az olasz kormány eleinte nem tett eleget a munkásság kérésének. Ezért az olasz munkásság követelése érvényesítésére a polgárság nagyrészenek támogatásával, tehát szinte az egész olasz nép részvételével általános sztrájkra határozta el magát. Az általános sztrájk három napig tartott, ekkor a kormány ígéretet tett, hogy azonnal megkezdje a hadifoglyok hazaszállítását. Augusztus 18-án indult el az első transzport Genuából, melyet gyors egymásutánban fog követni a többi, úgy, hogy két-három hónap leforgása alatt mindnyájan itthon lesznek.

A szállítmányokat Innsbruckban az osztrák hatóság veszi át és továbbítja Bécsen keresztül Magyarországra. Bandaszóval, dobánnyal, élelemmel várják Innsbruck állomásán a fogságból visszatérők vonatát és Ausztriában is minden állomáson, ahol hosszabb ideig tartózkodtak, megvendégelték őket.

Nagyon rosszul esett azonban nekünk — beszélt a fogságból jövő katona — hogy itthon, a hazánkban, Magyarországon, nem is vártak bennünket, nem is törődtek velünk. Csótra vittek el bennünket és ott egy baraktáborban helyeztek el, amely meg az olaszországi baraktáborokat is felülmulta szennyben, piszkosságban. Itt ahelyett, hogy rongyos ruháinkat jóval cserélték volna fel, hogy mindnyájunk kimerültségét jó táplálékkal csillapították volna, csak azoknak

adtak tärhetőbb ruhát és táplálékot, akiket rábírtak arra, hogy belépjenek a fehérgárdába. Ilyen eszközökkel toboroztak közülünk Csóton és a 4200 emberből álló transzportból kiválogatva az embereket, megalkotották az első magyar fehér ézredet körülbelül 1000-1200 főnyi legénységgel. Minket pedig, akik lelkileg testileg összetörve az otthon után vágytunk, rongyos, tépett ruhában, éhesen engedtek utnak és utra valóul 365 korona leszerelési díjat adtak szovjett pénzben, amit nem fogadnak el tőlünk sehoh.

Az elkeseredés érzésével beszélt el ezeket a három évig

kadifogságban sanyiódott magyar fiu, amikor végre elérte végját, hogy hazajöhetett és elbeszélését azzal fejezte be, hogy igazuk volt azoknak a hadifogolytársainak, akik nem akartak hazajönni.

Megkérdeztük, milyen az élet Olaszországban. Tájékoztatóképpen elmondta, hogy egy szép pár cipő 30 líra és egy rend ruha 100 líra, vagyis a mi pénzünkbe egy pár cipő, 150 koronába, a ruha 500 koronába került. Így azután egy kis megszorítással igazat kell adnunk a fogságból hazatérő katonának, aki azt mondja, hogy Olaszországban békevilág van.

Öt és félmillió korona az egyetemi klinikák sürgős felépítésére

Október 15-én megkezdődnek az orvosi karon is az előadások

Kenézy Gyula dr., a debreceni tudományegyetem rektora, aki, mint megírtuk, Budapesten teljes eredménnyel járt el a debreceni egyetem orvosi fakultásának megnyitása érdekében, utjának eredményeiről a következőkben nyilatkozott:

— A minisztertanács a múlt szerdán, szeptember 17-én tárgyalta a debreceni egyetem ügyét. Miután a közoktatásügyi miniszterium a megajítást s a múlt nyári szemeszter érvényesítését elrendelte, a népjóléti miniszterium kijelölte a szokat a helyeket, ahol a klinikák elhelyezhetők lesznek. Ezek a Gyermekmenhely, a volt közös csapatkórház, az Augustus-szannatorium. Az elméleti előadásokat a DEMKE épületben tartjuk meg, míg a kémiai és fizikai tárgyakat a Pallagi gazdasági akadémián adjuk elő.

— Az előadások megtartására a kolozsvári és pozsonyi egyetemeken működött s most foglalkozás nélküli álló tanárok közül kerjök fel a vállalkozókat s ha így nem lesz megoldható a kérdés, olyanokkal töltjük be a tanárségeket, akik legalább akadémiai fokozással rendelkeznek, azaz docenturájuk van. Természetesen min-

den előadó tanárnak csupán egy évre szóló ideiglenes megbízása lehet, amely idő letelte után a tanárségeket ismét a kormány rendelkezik.

— A fentírtási költségekre, az első félére 2 és fél milliót utalt ki a minisztertanács. Ebből az összegből a költségek fedezhetők is lesznek. Azonban a kormány az egyetemi építkezés sürgős és gyors tempójú folytatását is szükségesnek látja s erre a célra külön 3 milliót bocsátott rendelkezésünkre. Míg a rendes érintkezés a kormánnyal lehetővé nem válik, a minisztertanács megbízásából én intézkedem mindezekről a megszabott keretek között, de a saját hatáskörömben.

— Október 15-én már megkezdődnek az előadások, addig a beiratás folyik és pedig jelentős eredménnyel. A helyzet és a körülmények olyanok, hogy a debreceni egyetem nem várt fejlődésére lehet következtetni rövid időn belül. Ez természetesen gyors és állandó munkára készíttet bennünket, hogy az egyetem, látogatottságához mérten, nivós is legyen. Erre pedig a legutóbb történt rendelkezések után, minden alap meg van.

A kisebb bankjegyek üzerei ellen

6. számú rendelet.

Mi a román hadsereg által megszállott magyar területek kormányzója, a katonai büntető törvény alapján, a közbiztonság és az ország védelme érdekében, hogy üzleti spekulánsok az 1, 2, 10, 20 és 25 koronás bankjegyeket a forgalomból kivonják, illetőleg azokat a határon túlra s különösen Cseh-Szlovákiába kiszállítják, azokkal ily módon a közérdek és az ország kárára üzletet csinálnak, mi által ezen bankjegyek számának a pénzpiacon való csökkenését idézik elő és módfelett hozzájárulnak a nyilvános és közéleti forgalom megnehezítéséhez,

rendeljük:

Bármely személy, amelyik a katonailag megszállott területeket elhagyja, nem vihet magával 10-nél több 1, 2, 10, 20 és 25 koronás kisebb bankjegyet.

Eppen ugy egyáltalában meg van tiltva bármely uton és módon ezen katonailag megszállott területekről a fent már említett kisebb bankjegyekből 10 darabnál többet kivinni. Hasonlóképpen nincsen megengedve senkinek ezen bankjegyekből 10 darabnál többet visszatartani. Ugyancsak szigorúan tilos a fehér bankjegyeknek kékre való becserelése, vagy nagyobb bankjegyeknek kisebb bankjegyekre való felváltása alkalmával ezen felváltásért bármilyen összeget levonni, mivel a fehér bankjegyeknek ugyanazon értékük léven, mint a kék bankjegyeknek.

Mindazok, akik jelen rendelet megszegik, 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel lesznek sújtva, azonkívül pedig a fent említett számnál nagyobb

menyiségben birtokukban levő kisebb bankjegyek elkoboztatni tognak. A feljelentők és nyomravezetők 30 százalék jutalomban részesülnek.

Kelt Debrecenben 1919. évi szeptember hó 12-én.

A megszállott területek katonai parancsnoka:

kormányzó-tábornok

Michaeson,

a pénzügyminiszterium delegátusa

N. Barbuceanu.

Bizalmas okiratok a vörös uralom végnapjaiból

Az összeomlás előisményei

A Reggeli Hírek tegnapi száma bizonyos okmányokat közöl a kommunista kormányhoz intézett vidéki jelentésekről, amelyek azt mutatják, hogy Kun Bélának rémuralma már június végén összeomlóban volt a vidéken és június második felében a tanácskormány helyzete már menthetetlen volt.

Június 28-án este 7 órakor a tatabányai munkástanács elnöke telefonon kért segítséget a kormánytól. „Nyílt ellenforradalmi mozgalom még nincs ugyan, — jelenli a munkástanács elnöke — de a hangulat a kirobbanásig feszült.”

Goreczky direktórium tag jelenté ugyanazt a uapon, ugyancsak telefonon, hogy a lakosság nagyon el van keseredve a Szamuely Tibor által a városra kirótt 4 millió korona hadisarc miatt. A direktórium tag közli, hogy plakátokon kötelezték a lakosságot a legsúlyosabb következmények kifizetésére helyezésével, hogy a kirótt összeget 48 órán belül fizesse le.

Július 1-én Aranyos elvtárs, a székszárdi direktórium tagja telefonon közli a kormánnyal, hogy Székszárd városa, amelyre Szamuely Tibor az ellenforradalom leverése alkalmával ugyancsak 4 millió korona hadisarcot vetett ki, 800.000 koronát még nem fizetett le. Ennek a nyolcszáz ezer koronának a befizetésére a város lakossága újabb 24 órai munkát kapott.

Július 2-án délelőtt tíz órakor küldi az első jelentést a zalaegerszegi munkástanács a belügyi népbiztosságnak arról, hogy Zalaegerszegen kiterjedt ellenforradalmi összeesküvés nyomára jutottak. Az ellenforradalmárok kiharaszították a parasztság idegenkedését a feherpénztől és löhazították a lakosságot. A munkástanács közli, hogy a várost körülzártatta, nehogy a tettesek elmenekülhessenek. A hurok — jelent a munkástanács — egyre szorosabbra fonódik az ellenforradalmárok nyaka köré.

Július 2-án d. u. 6 órakor Papszombathelyi politikai megbízott a tanácskormány szempontjából igen komoly jelentést adott le telefonon a belügyi népbiztosságnak. E jelentés szövegint a következőképen hangzik: A vármegei munkástanácsa tegnap tartott gyűlésén a szovjettagoknak a tanácskongresszusról szóló beszémlője után kimondta, hogy a jö-

ben teljes
tel a várme
veteli, hogy
nacs az 6
zése és b
semiféle
ne hozzon
hármily írá
Alig tette
a szombath
zott jelenté
jár jelenté
munkásdír
jelentette,
ben az ell
lom elérte
A július
zolt figyelme
ni direktóri
tése: »Sop
ben kellem
tett, hogy S
netz műegy
az itteni fo
felmentett
tisztet, akik
szék tíz év
temetési sz
temetőben
Igen érd
direktórium
lezdott kö
tése is: A
bevásárlói
tal aláírt ig
járjak be
pénzért ho
roljak öszs
A kedélyek
gösen intéz

Ugyanez
jászberényi
ii a bel
hogy a vá
mozgalom
tömeg gya
saságot és
viselkedik.

Július 2-án délelőtt tíz órakor küldi az első jelentést a zalaegerszegi munkástanács a belügyi népbiztosságnak arról, hogy Zalaegerszegen kiterjedt ellenforradalmi összeesküvés nyomára jutottak. Az ellenforradalmárok kiharaszították a parasztság idegenkedését a feherpénztől és löhazították a lakosságot. A munkástanács közli, hogy a várost körülzártatta, nehogy a tettesek elmenekülhessenek. A hurok — jelent a munkástanács — egyre szorosabbra fonódik az ellenforradalmárok nyaka köré.

Július 2-án d. u. 6 órakor Papszombathelyi politikai megbízott a tanácskormány szempontjából igen komoly jelentést adott le telefonon a belügyi népbiztosságnak. E jelentés szövegint a következőképen hangzik: A vármegei munkástanácsa tegnap tartott gyűlésén a szovjettagoknak a tanácskongresszusról szóló beszémlője után kimondta, hogy a jö-

Július 2-án délelőtt tíz órakor küldi az első jelentést a zalaegerszegi munkástanács a belügyi népbiztosságnak arról, hogy Zalaegerszegen kiterjedt ellenforradalmi összeesküvés nyomára jutottak. Az ellenforradalmárok kiharaszították a parasztság idegenkedését a feherpénztől és löhazították a lakosságot. A munkástanács közli, hogy a várost körülzártatta, nehogy a tettesek elmenekülhessenek. A hurok — jelent a munkástanács — egyre szorosabbra fonódik az ellenforradalmárok nyaka köré.

Július 2-án d. u. 6 órakor Papszombathelyi politikai megbízott a tanácskormány szempontjából igen komoly jelentést adott le telefonon a belügyi népbiztosságnak. E jelentés szövegint a következőképen hangzik: A vármegei munkástanácsa tegnap tartott gyűlésén a szovjettagoknak a tanácskongresszusról szóló beszémlője után kimondta, hogy a jö-

A gy
olje

Péntek
zei-u. 3.
fencz Józ
pád-tár 1.
yau-u. 60
Szomb
József-u.
nyadi-u. 5
utca 22.
utca 42.

Németország nem egyesül Ausztriával

Módosították a német alkotmányt

Bukarest, szeptember 24.

A »Vilfor« jelent: A német-birodalmi alkotmány 61. szakaszát a békeleltételek értelmében törölték. Mint Párisból jelentik, Versaillesben megjelent a német kormány kiküldöttje és aláírta a szövetségesek által elébített jegyzőkönyvet, mely szerint a 61. szakasz törölésével Németország lemond Ausztriának a Német Birodalomba való beolvadásáról.

A tesoheni népszavazás

Páris, szept. 25. A lapoknak jelentik Londonból, hogy a legfőbb tanács elhatározta, hogy Teschenben legkésőbb három hónap múlva rendelik el a népszavazást.

Clark Párisban

Páris, szept. 25. Clark angol diplomata, aki Bukarestbe volt kiküldve, visszaérkezett Párisba és holnap fog referálni bu-

A németek már szállítanak Amerikának és Angliának

Németországban eltörölték a heti- és órabet.

A londoni Daily Chronicle kiküldte tudósítóját Németországba, hogy megállapítsa: mi az a csoda, amely két héttel a béke megkötése után képessé teszi a német ipart arra, hogy az angolok iparával a saját országukban felvegye a versenyt. A tudósító mindenekelőtt megállapította, hogy a forradalom folytán elterjedt munkátlanságot s a folytonos bérsztrájkokat rövid idő alatt felváltotta az általános munkakedv, mindenki munkát keres és dolgozni akar, nem a bér a fontos, nem a minél magasabb kereset, hanem a munka, a termelés s a részvétel az ország ujáteremtésének érdekében. Az órabet-rendszer a legtöbb üzemben megszűnt. A nagy üzemekben újra prémium-rendszer van és akkord-munkában dolgoznak s ennek kettős eredménye van: a kikké árá 35 százalékkal esett s az iparcikké után megindulnak lefelé önként, maguktól, minden kényszer-rendszerrel nélkül az élelmiszer-árak is, a kikötőkben pedig hatalmas óceánjárókat raknak meg német iparcikkékkal...

Az első szállítmány, amely Angliába érkezett, festékáru volt. Az angol textil-ipar húzódott a német gyártmány felvételétől, megjelentek a fórumon az angol nacionalisták, akik azt predikáltak, hogy most, a kezdetnél kell visszautasítani a német árut s akkor soha többé nem akar majd betolakodni angol földre. Az izgatások hatására a német áruk keresletlenül hevertek a Themse-kikötőben, a textilgyárak a

karesti utjáról a legfelsőbb tanácsnak.

Változás az angol kormányban

Páris, szept. 25. A lapoknak jelentik Londonból: A Sunday Times értesülése szerint az angol kormányban nem lesz fontosabb változás. Rothermere megmarad a hadügyi hivatal élén, Cursol lord pedig Balfour lord utóda lesz. Lloyd George elhatározta, hogy az ir kérdést energikusan fogja elintézni.

Hoover elnökjelölt

Bécs, szept. 23. Párison keresztül érkezett newyorki jelentés szerint az amerikai mérnökök a legközelebbi elnökválasztáson jelöltnek léptetik fel Hoovert.

A frank értékesítése

Bécs, szept. 23. A párisi lapok a frank értékesítésével foglalkoznak. A lapok a behozatal leszállítását és hosszú lejáratu amerikai kölcsönök megkötését követelik.

drágább (és minőségben sem olyan kiváló) angol festékanyagot dolgoztak fel. Németországból azonban Amerikába is vittek anilin-gyártmányokat s az amerikai textilipar, amely alig várta az első német festék-küldemény megérkezését, két hét alatt már Angliába is szállított német anyag felhasználásával készült textil-árúkat.

Ez az amerikai áru szebb és olcsóbb, mint az angol s a brit textilipar — modja a Daily Chronicle — kénytelen lesz akarva-nemakarva hozzányulni a német anilin-gyártmányokhoz, különben nem fogja bírni a versenyt az amerikai, tehát német segédanyagokkal készült árukkal. Már pedig ha az angol textilipar tönkremegy, ez az egész országra nézve elviselhetetlen csapás volna.

Ez az egy esemény már megtörté a háboru hosszú évei alatt szisztematikusan előkészítet hajtóerő, amelynek fenntartására pedig a ligák es hazafias szövetségek egész sora létesült Angliában. Azóta Németország már üveget és zongorát is szállít a szigetországba; e két cikkben ugyanis a német gyártmányok nem az ár, hanem a minőség tekintetében felülmúlhatatlanok. Üveget és játékárut egyébként már Ausztria is exportál.

A cseh lapok is tudomást vettek már arról a lázas ipari munkáról és arról a nagy felindulásról amely Németországban tapasztalható s közlik, hogy Csehszlovakiában erősen csökken a munkanélküliek száma, mert legelőbb átment Németországba, ahol azonnal munkát kapnak. Bizonyos, hogyha Németország így folytatja, csakugyan rövid néhány év alatt kineveri a háborus veszteségeit.

Csak debreceni illetőségűek kaphatnak lakást Debrecenben

Eltávolítják a beköltözőtöket. — Megmarad a lakáshivatal

Nagyjelentőségű határozatot hozott a városi tanács egy kérvény kapcsán, melyet Suhajda Béla bankigazgató és háztulajdonos társai adtak be s amelyben a lakáshivatal megszüntetését és mindazon intézkedések felfüggesztését, amelyek a háztulajdonosokat a lakások bérbeadásában és a lakbér megállapításában korlátozzák. A beadványt a tanács véleményezés végett a lakbérleti bizottságnak adta ki, mely terjedelmes javaslatot terjesztett e kérdésben a tanács elé.

A javaslat szerint a lakáshivatal nem szüntethető meg, mert felállítását és működését kormányrendelet szabályozza. Ugyancsak nem szüntethető meg a lakbérleti korlátozások sem, mert ezek is kormányrendeleten alapulnak. Ellenben kötelességévé teendő a lakáshivatalnak, hogy minden esetben vegye figyelembe a háztulajdonosok jogát a lakásra jelentkezők közül a lakó kijelölésére, mert ezt a kormányrendelet is biztosítja a háztulajdonosnak. A háztulajdonosok kérése azért sem teljesíthető, mert Debrecenben a vasutasokon, postásokon és magántisztviselőkon kívül még 3000 fix javadalmazású közalkalmazott van, aki ma sem tudja lakását lakbéréből fizetni, a korlátozások feloldása esetén pedig egyenesen martalékká lennének a várható lakásuzsoráinak.

Szükségesnek tartja ellenben a lakbérleti bizottság, hogy lakáskataszter vétessék fel és ennek alapján dolgozzék a lakáshivatal. Kívánatosnak tartja a bizottság azt is, hogy a Gaiaciából beszivárgott idegeneket és a falurol különböző okokból beköltözőtöket minél hamarabb távolítsák el a városból, mert itt tartózkodásuk semmiféle szempontból nem kívánatos, viszont távozásuk nagymértékben enyhítené a lakáshiányt.

Ugyancsak sürgősnek tartja a bizottság a szükségialások és munkásházak építésének megkezdését, ami a bizottság szerint e város feladata.

A városi tanács a lakbérleti bizottság javaslatát megvitatva kimondta, hogy a lakáshivatal továbbra is megmarad és megmaradnak a háztulajdonosokra vonatkozó korlátozó intézkedések is.

Kimondta a tanács, hogy máától kezdve lakásigazolványt csak debreceni illetőségűek kaphatnak, idegenek csak akkor, ha hazat építenek. Nem debreceni illetőségűek nem kaphatnak lakásigazolványt azon az alapon, hogy házat vettek Debrecenben.

A tanácsülésen jelenlevő Rostás István főkapitány közölte, hogy a nem magyar honosok eltávolítására vonatkozó előkészületek folyamában vannak s ha az idegen honosok távoztak, sor kerül a magyar honos, de nem debreceni illetőségű lakosokra is.

1919 szeptember 26. Képesülőtől

1919 szeptember 26. Képesülőtől

1919 szeptember 26. Képesülőtől

1919 szeptember 26. Képesülőtől

1919 szeptember 26. Képesülőtől

1919 szeptember 26. Képesülőtől

1919 szeptember 26. Képesülőtől

A gyógyszerárak éjjeli ágyelete

Péntek: Nap — Ferencz József-u. 3., Kossuth Lajos — Ferencz József-u. 30., Csillag — Arpad-u. 1., Arany Sas — Hatvan-u. 60.

Szombat: Megváltó — Ferencz József-u. 18., Muraközy — Hunyadi-u. 5., Bocskay — Czegléd-utca 22., Csokonai — Mester-utca 43.

Letartóztatott pénzláncos

38.000 korona fehér pénz helyett — 33.000 korona kék pénz

Veszedelemes pénzláncost tett ma délelőtt ártalmatlanná a rendőrség Jungreis Jakab Hatvanátrai kereskedő személyében.

Jungreis mióta a fehérhátú pénz elleni unszimpatia a pénzlancolásra alkalmat adott, állandóan foglalkozott ezzel a mesterséggel. Amint meghallotta, hogy valakinek nagyobb mennyiségű kékpénzre van szüksége, azonnal megjelent és felajánlotta szolgáltatását. Így történt ez ma délelőtt is. Jungreis tudomást szerzett róla, hogy valakinek nagyobb mennyiségű kékpénzre van szüksége, elment az illetőhöz és elvállalta, hogy 38.000 korona fehérpénzt becserél 33.000 korona kékpénzre. Az illető színelég elfogadta az ajánlatot, át is adta Jungreisnak a 38.000 korona fehérpénzt, de amint Jungreis eltávozott, figyelmeztette a közelben posztoló 6 os számú rendőrt. A rendőr utána ment Jungreisnak és előállította a rendőrségen. A rendőrség a nála talált pénzt lefoglalta, a 38.000 koronát visszaadta jogos tulajdonosának és az azonkívül nála talált 3785 korona kékpénzt elkobozta.

Jungreisat a rendőrség átadta a román királyi ténparancsnokságnak, mivel a ténparancsnokság rendelete ellen vétett és így a román hadbírósg fog itélkezni tette.

„Az angol tőke Magyarországra özőnlük“

Egy aradi mérnök beszélgetése Clerk angol diplomatával

Aradról jelentik: Mocsáry Márton Camilló, vagongyári mérnök, e hó 11-én utazott el Aradról Bukarestbe. Ugyanakkor utazott keresztül Clerk angol diplomata is, akit tudvalevőleg az entente küldött Bukarestbe. Az uton Mocsáry megismerkedett Clerkkel és órák hosszáig tartó társalgást folytatott vele. Ismerkedéséről a mérnök a következőket mondotta el:

— Piski tájéka vacsorához ültünk. Négyen kerdtünk egy asztalhoz, Bonescu, román tábornok, két angol ur, kik közül az egyik 45 év körüli férfi volt és én. Vacsora közben előbb vontatott diskurzus indult meg közöttünk francia nyelven. A 45 év körüli férfi érdeklődött aziránt, hogy milyen nemzetiségű vagyok és mikor megmondtam, hogy magyar és Aradon lakom, igen sok kérdést intézett hozzám az itteni politikai viszonyokról, gazdasági kérdésekről és munkaszemélyekről.

Mindenről bőven tájékozódtam anélkül, hogy akkor tudtam volna, ki ő mellettem. Én is intéstem hozzá néhány kérdést, de meglehetősen tartózkodó magatartást mutatott. Megkérdeztem tőle, igaz-e, hogy az angolok megvásárolták a magyar államvasutakat, a csepeli földténygyárat, a Ganz-Danubius hajógyárat és a Siemens

Schéckert műveket, továbbá a földgáztelepeket. Azt felelte, hogy az angoloknak kitűnő gazdasági érzékük van és mindenütt megjelennek, ahol racionálisan lehet tőkéket befektetni. Mivel Magyarország jelenleg gazdátlan és elhagyott terület — mondotta — és mivel itt igen jelentékeny erők hevernek kiaknázatlanul, tehát természetesen, hogy az angol tőke ideözönlük. Általában az angolok Kelet Európában nagy gazdasági érdeklődést teremtettek. A vacsora befejeztével bemutatózásra került a sor és ő csak ennyit mondott: Clerk. Ezután visszavonult a hálókozsiha és oda is meginvitált. Lefekvés előtt meglátogattam őt. Azután már csak reggel kilenc órakor láttam, mikor Bukarestbe megérkeztünk, ahol nagy küldöttség várta vacsorázó társamat.

Manolescu-Rimniceanu az új román miniszterelnök

Erdélyiek a bukaresti kormányban. Lázár Aurél lemondott

Bukarest, szept. 25. A király kihallgatáson fogadta Manolescu-Rimniceanu újminiszterelnököt, aki előterjesztette az új kabinet tagjainak névsorát. A kabinet liberálisokból, demokrátaiból és konzervatívokból alakul. A király átvizsgálja a listát és holnap hozza meg döntését. Manolescu Rimniceanu kijelentette az újságíróknak, hogy a helyzetről még nem nyilatkozhatik.

Kolozsvár, szept. 24. A Patria jelenti: Bukarestben megkezdtek a válság megoldására irányuló tárgyalásokat.

Manolescu-Rimniceanu, akit a király a kormány alakításával bizott meg, amely kormányt semlegesnek neveznek. Hétfőn Erdélynek felajánlottak három tarcát: a külügyit dr. Vaida-Voevod Sandornak, a vallás- és közoktatásügyi Goldis Vazuinak, az állami javak tarcáját pedig Pop C. Istvannak.

Kevésbé valószínű, hogy az erdélyiek tarcát fognak vállalni az új kormányban. Az erdélyi vezérek végleges határozatot Maniu Gyula fogja Bukarestbe vinni.

Hétfőn este Nagyszebenben a rezort-elnökök tanácskozást tartottak, amelyen azt a kérdést vitatták meg, hogy Erdély részt vegyen-e a Bukarestben alakuló kormányban, vagy nem.

Bukarest, szept. 24. A Chemarea írja: Poliukai körökben két lista forog kézen az új kormányról. Az egyik szerint az új kormány így alakul:

Elnök tárca nélkül: Manolescu-Rimniceanu D., belügy: Dissescu C., hadügy: Vaitoiianu tábornok, vallás és közoktatás: Goldis Vazu, közmunkaügy: Pangrati, igazságügy: Antonescu U., külügy: Metz N., s azonkívül Inculet és Ciugureanu.

A másik lista szerint külügy: Vaida-Voevod Sándor, belügy: Dissescu C.; igazságügy: Iliuta, közoktatásügy: Goldis Vazél, közjavadalmak: Antonescu, hadügy: Ilescu tábornok, pénzügy: Leca Mircea.

A kolozsvári »Patria« írja: Lázár Aurél dr., akit a gyulafehérvári gyűlésen a Kormányzó Tanács tagjává választottak és megbízták az igazságügyi rezort főnöki tisztével, beadta lemondását. A volt rezort-főnök lemondását dr. Maniu Gyula, a Kormányzó Tanács elnöke fogja elfogadni. Még eddig nem történt megállapodás, hogy kit fognak az igazságügyi rezort főnökévé kinevezni.

Gorton tábornok Budapest

Bukarest, szept. 25. Gorton angol tábornok visszautazott Budapestre.

Gömbfa

400 köbméter épülethez és álványoknak 13 métertől 26 méter hosszúig kapható darabonként is

Weinstock Áron,
Tiszacsege, Hajdu megye.

HIREK.

— **Károlyi Mihályt megfosztották az egri diszpolgárságtól.** Eger város képviselőtestülete a múlt év november 30-án diszpolgárává választotta Károlyi Mihály grófot, a magyar népköztársaság volt elnökét. — A képviselőtestület augusztus 22-én tartott rendes közgyűlésén kimondta, hogy Károlyi Mihály grófot törli a város diszpolgárainak sorából.

— **Márk Endre a nyomdabizottság elnöke.** Kun Béla dr., a városi nyomda felügyelőbizottságának a tanácshoz egy előterjesztést intézett, amelyben szövegátette, hogy Márk Endre nyugalmazott polgármestert nem hívják meg a felügyelőbizottság ülésére, holott Márk Endre tényleg elnöke ennek a bizottságnak. A tiszti főügyész véleménye alapján a tanács közölte a felügyelőbizottsággal, hogy Márk Endre ma is elnöke a bizottságnak, mert személyében, nem pedig hivatali minőségében lett annak idején a bizottság tagja.

— **Kolozsvárra költözik a nagyszebeni kormányzótanács.** A nagyszebeni Patria írja: A nagyszebeni kormányzótanács szeptember 20-án tartott ülésében elhatározta, hogy székhelyét Nagyszebenből Kolozsvárra helyezi át. Ennek folytán a Consilul Dirigent egyes szakosztályai fokozatosan át fognak költözni s a közeli napokban megtörténik a szociális ügyek osztályának az áttelepítése. A közlelmzési szakosztályt megszüntetik és ez osztálynak ügyeit egy közlelmzési igazgatóság hatáskörébe fvgák etelni.

— **Az új városi faárak ellen.** Matusovics erdőfelügyelő felebbezett a városi tanács határozata ellen, mellyel a városi fa árát újból megállapította. A felebbezés szerint az árak megállapítása a faármegállapító bizottság hatáskörébe tartozik. A felebbezést kiadták a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Az Arad-országi vasutatátvesztés román állam.** Az Arad Csanádi Egyesült Vasutak, a legnagyobb helyi érdekű vasut, a háberut követő események miatt súlyos anyagi helyzetbe került. Mint Aradról jelentik, a román állam mávához váltja a vasut részvényeit és román állami vasuttá válik az Acsev.

— **Eladják Vilmos eszászár versenylovait.** E hó 22-től 27-ig Vilmos eszászár hajdani versenyistállójának lovait fogják Berlinben elárverezni. Igen értékes lovak kerülnek eladásra, azonkívül díszhintők, amelyek szomorúan fognak emlékeztetni, a letűnt dicsőségre.

— **Legújabb regények kaphatók Hegedüs és Sándor r. t. könyvesboltjában.**

— **Háztulajdonosok sérelmei.** Pásztor Gyula és társai debreceni háztulajdonosok beadványt intéztek a tanácshoz, melyben a felmondási tilalom feloldását és a lakáshivatal megszüntetését kérték. A tanács a beadványt illetékeségből a kormányhoz tereljeszté fel.

— **Megtíltják Erdélyben a dollár-kereskedést.** Az amerikai visszavándorlók tekintélyes mennyiségű dollárt hoztak magukkal és Erdélyben sokan kereskednek most dollárral. A nagy kereslet következtében a dollár árfolyamát egyes helyeken mesterségesen felszöktették, ami a korona, illetve a lei valutájának csökkenését idézte elő. Ezért a nagyszebeni kormányzótanács legközelebbi rendeletet bocsát ki, mellyel megtíltja a dollárkereskedést. A visszavándorlók számára a határállomásokon dollárbevéltő-hivatalokat fognak felállítani, ahol később megállapítandó árfolyamon váltják be a dollárt. Érdekes, hogy Amerikában a dollár hivatalos árfolyama 20 korona.

— **Szenzációs újdonság.** „A 133 napos rémuralom.“ Intimitások s érdekes dolgok a kommunizmus napjaiból. Irta Molnár Jenő. Ára 22 korona. Kapható Hegedüs és Sándor r. t. könyvkereskedésében.

Megjelent új könyvek.

G. Hermann, Egy nihilizált élet (Jest den Gebert) a 48. kiadás után fordítva ára — — — K 33 —
Raffka Margit, A révnél. Elbeszélések — — — „ 19 80
Kóbor Tamás, A halál. Regény „ 26 40
Megszokott szerelem. — — — „ 13 20
Grasche Lázár, Tűzhörpét. — — — „ 30 80

Kaphatók:
HEGEDÜS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvesboltjában.

Mangalica tenyészkánok eladók.

1 1/2 évesek átvesztettek, erős osztozatúak, azöke gondör szörűek.

Csobaji Testvérek,
CSOBAJ. Szabados m.
Vasutállomás Tiszalök vagy Tokaj.
Leveleket kérem Tiszalök közösgéhszara küldeni.

A katonai kórházak költségei. A főispán a városi kórházba beolvasztott katonai kórházak sürgős szükségleteinek fedezésére 10,000 koronát utalt ki az állampénztárból és felhívta a tanácsot, hogy a fertőző osztálynak berendezett volt közös csapatkórház fenntartási költségeit vegye át. A tanács a megegyezés alapján a fenntartási költségek felét átveszi, a másik fele továbbra is az államot terheli.

Ingyenes tejkonyha a csecsemőknek. A népjóléti hivatal egy tejkonyha felállítását tervezi, ahol a mesterségesen táplált csecsemőknek orvosi rendelés szerint sterilizált tejet adnának. A tejkonyha felállításának költségeit társadalmi gyűjtés útján hozza össze a hivatal. A tanács a tervhez elvben hozzájárult, felhívta azonban a népjóléti hivatalt, hogy az anya- és csecsemővédelem terén eddig elért eredményeiről statisztikai adatok csatolásával számoljon be a tanácsnak.

Marólug. S. Orosz Jánosné városi rendőr felesége, Mészáros-tér 14. szám alatti lakásán, tegnap éjjelkor marólugot ivott. Esmélelten állapotban szállították hz a kórházba, hol még ma délelőtt sem tért magához és így nem sikerült kihallgatni. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A város pere az állampénztárakkal. A halastó-gazdaságnak nemrégiben egy vagon kavicsa érkezett. A fuvardíjat a vasut nem akarta leher pénzben elfogadni és az el nem szállított kavicsért fekbért is felszámolt. A város még 40 vagon kavics érkezését várja, megkereste tehát az üzletvezetőket, intézkedjék, hogy a fuvardíjat a vasut átvegye. Intézkedés azonban nem történt. A tanács úgy határozott, hogy a fuvardíjat bírói letétbe helyezi s a vasut ellen pert indít.

Az albáró a rendőrségen. A rendőrség a tegnap letartóztatott Singer Béla, aki az Surányi báró hamis cím használatáért 200 korona pénzbüntetésre, vagy tíz napi elzárásra ítélte. Letartóztatásakor a 89 korona 73 fillért találtak nála, ezt az összeget élelmezésére fordítják. Az albáró nem

tudja a 200 korona pénzbüntetést lefizetni, tehát a tíz napot kell lelnie. A tíz nap letelte után a rendőrség átadja az ügyésznek, ahol folytatni fogja két évi fegyházbüntetésének kitöltését.

Ismét nagyobb mennyiségű gyufa érkezett a városba és 80 fillért dobozonként minden fűszerkereskedésben kapható.

Szükséglatások a Honvédelmi társaságban. A népjóléti hivatal egy tervet dolgozott ki, miként lehetne a Péterfia-utcai honvédelmi társaság lakásokká átalakítani és így a nagy lakásingén enyhíteni. A terv szerint az átalakításokat egy társaság végezné, mely azután bérebevenné a kaszárnyát. A tanács úgy határozott, hogy a mérnöki hivatalnal megvizsgáltatja, lehet-e és milyen költséggel lehet a honvédelmi társaság felerészben egy, felerészben kétszobás lakásokká átalakítani. Amennyiben csak lehetséges, a város maga végzetteti az átalakításokat és házi kezelésben adja ki a lakásokat. Ha a terv sikerül, mintegy 300 új lakást lehet a társaságban berendezni.

Sándor Aladár és fiúvére fogtechnikai laboratoriuma Széchenyi-utca 23. szám alatt.

Brüll és Kollin togműtermét áthelyezte Piac-utca 72. szám alá, Deák Ferenc-utca sarok.

A homokkerti Hungária-ut. A homokkerti birtokosság meg a kommunista-uralom alatt kereltelte, hogy a Homokkerti nyitott Hungaria-utat ne vigyék egyenes vonalban. A kérvényt akkor nem lehetett elintézni, most pedig ugyancsak a homokkerti birtokosság újabb kérvényben azt kívánja, hogy a Hungaria-utat végig nyissák meg és feltétlenül egyenes vonalban vezessék. A tanács úgy határozott, hogy jelenleg nincs módjában utca megnyitása, de különben sem nyitná meg az új utcat, míg a homokkerti birtokosság egy régebbi utcanyitástól fennmaradt 28,000 koronás tartozását ki nem fizeti.

Könyvtárakat és egyes műveket általában legmagasabb áron vásárolt a Czél Henrik antikváriuma. Első Takarékpótlóban. — Kívánatra házhoz megyek megtekinteni.

D. Szász Adolf orvos fogorvosi rendelőjét Széchenyi-utca 23. szám alá helyezte át.

Magyar-angol szótárt megvételre keresek. Aczél könyvkereskedése.

Elismerten szolid és megbízható kiszolgálás
Feldheim Testvérek
postafiórabázisban,
Király-utca 4. szám.

SZÍNHÁZ.
MŰSOR

Csokonai színház

Pénteken: B. bérlet. Kareuin Anna, dráma.

Szombaton: Délután: Mágus Miska, operett. Este: C. bérlet. Kareuin Anna, dráma.

Vasárnap: Délután: Névtelen asszony, szimfónia. Este: Mozgó fényképek, bohózat.

Vigszínház

Pénteken: Márványemennyesszony, operett.

Szombaton: Pillangó főhadnagy, operett.

Vasárnap: Délután: Pillangó főhadnagy, operett. Este: Ariadon Zsuzsi, operett.

A színházi iroda hírei. Kareuin Anna regényes szimfónia kerül színre ma B) bérletben a Csokonai-színházban. A gyönyörű látványos darab nagy sikert aratott. — Márványemennyesszony operett adják ma a Vigszínházban. A népszerű, kedvelt operett címszerepét Honthy Hanna játssza. — Pillangó főhadnagy. A múlt idény legvonzóbb darabjai közé tartozik a Pillangó főhadnagy, melyet a közönség köréből történt számos kérelemre az igazgatóság szombatra tűzött ki. — Osztrigás Mici. Érdekes színházi esemény lesz az Osztrigás Mici bemutatója, mely hétfőn kerül színre a Csokonai-színházban. A piros színű darab a budapesti Vigszínháznak volt nagysikerű bohózata. A címszerepét Honthy Hanna játssza, aki ezuttal először mutatkozik be, mint vígjátéki színész.

Három a kisleány operettben lépnek fel. O. Hilbert Janka és Ocskay Kornél. Az operett hétfőn kerül színre a Vigszínházban.

Szenzáció új műsor az Arany Bika mozivarietében.

Páratlanul kedves műsori élvezet a tegnapi bemutató az Arany Bika variété közönsége. Széchy Ferkó mint conferencier és magán és páros jeleneteiben édes apjával Széchy Ferencel csókoinivalóban kedves volt. Major Ilonka temperamentumos énekével és szép hangjával meghódította a közönséget. Rendes Böske klasszikus táncosnő és Sisters Loris (két nő és egy férfi) angol tánc-trio gyönyörű táncszámaikkal tündek fel. Katona Ili énekesnő szép dalokat adott elő. Márkus József humorista előadásaival zajos derűtséget keltett. Dolorita Bolero spanyol táncosnő temperamentumos táncával tűnt fel, Mórlicz Laci dalénekes és hegedűs előadása elsőrangú. Morris amerikai jongleur a kutyával bámulatos produkciókat mutatott be. A közönség nagyon szívesen fogadta a kedves vendégeket és minden egyes számot szünni nem akaró tapsal honorálta. A mai előadás-hoz jegyeldvétel d. e. 10-12 ig pénztárvnyítás délután 5 órakor.

Lulu vigjáték öt felvonásban. Göth Sándor főszereplésével. Ezt a gyönyörű filmet kívánatra péntek, szombat, vasárnap mutatja be az Uránia.

A léleklátó fantasztikus 4 felvonásos dráma, bemutatja az Apolló.

A Varieté új társulata elsőrangú.

Széchy Ferkó a budapesti gyermek-színház ünnepelt kedvence a Varietében konferál.

URANIA
Péntek—Szombat—Vasárnap.
szeptember 26—27—28-án
Phönix film.
L U L U
vigjáték 5 felvonásban.
Főszereplő: Göth Sándor.
Előadások 5—7—9 órakor.

Létoriére ögróf.

— Regény. — 66
SUE JENO,
— De sz ördögbe is, hiszen te vagy, aki...
— Aruló módjára lesbe állni, még hozzá fegyveresen!
— A teremtesit, asszony!
Hanem a tanácsos egyre nagyobb tért veszítve, közelebb szorult az ajtóhoz.
— Igazi lesbenálló! Miltó egy banditához! — kiáltott Márta, iszonyodva.
— De kedves feleségem, hiszen te voltál...
— Egy birodalmi udvari tanácsos ilyen szerepet játszik! Borzasztó! Menj, menj!
Hosszas küzdelem után Flachsefingeren végre eltűnt a kamrában, melynek ajtaját az asszony becsapta s a tolózárral elrejtette.

Létoriére, amikor egyedül maradt Mártával, így gondolkozott: Most már nem neki van szüksége védőre, hanem nekem. Igazán sajnálom, hogy a férj eltávozott a vontatópuskával — és kissé félénken tekintgetett körül.
Márta csakhamar visszatért és szemét lesütve, szóba kezdett:
— Mennyire megzavart ez a jelenet, uram! Ó, az én uram féltékeny, borzasztó féltékeny! Jézusom, Istenem, a legcsekélyebb ok nélkül. Olyangyanakvó, hogy mivel tudta, hogy önnel, egy ifju nemessel kell beszélnem... akinek olyan híre volt... azóval a férjem elrejtőzött... hogy... de Istenem... ugy-e ért engem?
— Igen, nagyságos asszony, hallottam, hogy a tanácsos ur kissé féltékeny, — mondá az ögróf szemérmesen.

— Ezt mondták önnek? — kérde Márta nehezeltve.
— Igen, nagyságos asszony, azt mondták, hogy a tanácsos ur nagyon féltékeny arra a befolyásra, melyet ön az ő védenccaire gyakorol, akik inkább önhez fordulnak, mint ő hozzá. Mindenki tudja, hogy ön olyan jó s hogy oly helyes ítélőképesége van. Férjének naponta áldania kellene önt, mert azt mondja a szentírás: »A férj, ki nek jó felesége van, szerencsés és éveinek száma meg fog szaporodni.«
A szűz aratlanságnak olyan kifejezésével és olyan szeliden, oly vallásos hangon mondta ezeket, hogy Márta, miután sokáig nézegette az ifju elbájoló arcát, elbámulva mondta magában: Igazi husvéti barány! Szegényes aratlanság! Mindig a szentírás szövegére gondol! Mi-

lyen részvétet gerjeszt bennem! — Majd fenszóval folytatta:
— De a szűz le hagyják, hogy egyedül utazzék? A legfontosabb perét az ön tapasztalatlanságára bízzák?
— Ó, nagyságos asszony, én árva vagyok és szegény, nincs oltalmazóm és régi tanítóm kivül nincs barátom, nincs vezetőm.
— De mért van önnek olyan híre?
— Milyen hírem, nagyságos asszony? — kérde Létoriére anyagi elfogulatlansággal.
A tanácsosné csaknem kövé meredt a bámulattól. Gondolta ugyan, hogy a hir tuloz, de hogy ilyen őszinte, ilyen szent nevelésű ifjut rakoncátlan csabítónak tartanak, azt nem tudta fel-fogni.
Folyt. köv.)

APOLLO

Péntek—Szombat—Vasárnap
szeptember 26—27—28-án

A léleklátó
fantasztikus dráma 4 fejelet.
Főszereplők
Lupu Pick, Theodor Loos.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

ARANY BIKÁ MOZI VARIETÉ

Péntek, szeptember 26.

Szenzációs új műsor.
Új társulat:
Széchy Ferkó—Széchy Ferenc,
Major Ilonka—Rendes Böske,
Sister Lorrio—Móricz Laci,
Katona Illi—Márkus József,
Dolorita Bolero—Moris
a kutyájával.

Előadás kezdete fél 9 órakor.

Megnyilt
WEINBERGER olaj-
gyárának lerakata
Piac-utca 65.

ABADIE
szivarkapapir,
tímsó, keserűs, glaubersó, vasgálic, csomagolópapir, papirzacskó, szilvórium

gyula, ecetsav, frankkavé, anilinfesték, vasöntvény, szilvórium

nagyobb mennyiségben és legolcsóbb napjárban kapható a

Szatmári Kereskedelmi r.-t.
SZATMÁR.

Szenzációs újdonság.
A 133 napos rémuralom.

Intimitások s érdekes dolgok a kommunizmus napjából. . .
Írta: Molnár Jenő.
Ára 22 korona.

Kapható:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvény-társaság könyvesboltjában.

Szt.
Pál-Gyógyintézet

Debreczen, ref. Egyházpalota.
Bendelés egész nap.
Tüdőbetegek, asztmások, idegbetegek, rheumások, bőrbajosok, nemibetegségek s minden más chronicus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Hoffer Sándor
bank bizományi irodája
Ferenecz József-ut 58. sz. a.

Könyvölt mindenféle bankszervi ügyelet.
Közvetítő ingatlanok adásvételét.
Ajánlati tüzifát viszonteladónak.

Allandóan újdonságok érkeznek

Leffner és Römer
rövidhárú nagykereskedése,
Hatvan-utca 2. szám.
Kéfo, meszelőáru gyári raktár.

Figyelem!
Fiu és leány iskolai cipők 30-tól 39-ig nagyválasztékban kaphatók

Aszódinál,
Hatvan-utca 53.

Prima méz legolcsóbb napi árban kapható

VE T É S Y fűszerüzletében
Bethlen-utca 36. szám.

A közönség figyelmébe.
Mielőtt elpöszsücskölését beszerezné, forduljon bizalommal

Weidner utódához,
ahol saját készítményű gyermekcipők minden számban, ugyiszintén női és férfi cipők allandóan kaphatók

Batthyányi-utca 6. sz.

Gipsz
alabaster és stuckatur nagyban és kicsinyben kapható

Gyémánt Géza és Társánál,
Piac-utca 58. sz.

Legdivatosabb férfiföltönyöket
legszeledebb árban készít

Szabó János.
Püspöki palota,
a nagytemplommal szemben.

Szegedi paprika
különlegesség,

valamint márcsjevi szappanlósó szóda, Kohler-csokoládó, fűs porcelán méz nagyban és kicsinyben kapható

LINDENFELD J. JENŐ.

Riz Abadie
cigarettapapir legkifünőbb minőségben nagyban és kicsinyben kapható

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvény-társaság papír-nyomdai kereskedésében, Piac-utca 58. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

POSTA

Akácvirág, Fehér lilium, Kreol, Jogszigorító, Nefelejts, Labdarózsa, Téli esták, Minerva, Mimóra, Hyperidealista jellegre levelek vannak a kiadóban.

Nem hája meg jellegre levél van a kiadóban.

Egy 20 éves barna fiu 17—18 éves kis leány barátságára vágyik, mivel jól el tudná tölteni az időt. „20 év” jellegre választ a kiadóba kérek.

Üslődött fiatalember szeretne megismerkedni olyan szép leánnyal vagy asszonnyal, ki első szerelméből kitudná gyógyítani. Ha ilyen kis nő akadna, írjon „Miltiades” jellegre a lap kiadóhivatalába.

Korrek, fiatal urt ember feltétlen urind ismerettségét óhajtja; választ melőbb e lap kiadóhivatalába „Bácskai gyerek” jellegre kér. Diszkréció biztosítva.

VE TEL

Veszek és vészek el mindenféle szeszes, aranyat, ezüstöt és drága kőveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 8.

Lehetőleg fiatal nőstény pincsi kutyát vennék. Címet a kiadóba kérem sürgősen leadni.

Lőszert kis és nagymennyiségben magas árárt veszek. Ajánlatok **Külmann & Comp** címre e lap kiadóhivatalába küldendők.

Szépírói munkákat, jó állapotban levőket veszek. Cím a kiadóhivatalában.

Nagy-angol szótári megvételre keresek. Aczél könyvkereskedése.

Üzenet, Glomások, tomitészeket bármely mennyiségben veszünk. Cím a kiadóban.

ELADAS

Eladó 2 új borsajtó, 1 szőlőszövő Ispoly-utca 1.

Mindenféle új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kistemplombazár.)

Pórfi öszi felöltő, utazó köpeny és bunda, egy női és egy fiu télikabát, valamint használt állapotban lévő férfi ruhák eladóak **Simonyi ut 13.** Ugyanott egy nagy, teljesen jó állapotban lévő vaskonyha eladó.

Eladó házhelyek: 2—300 négyszögöl terület a Gyermekmenhely mellett, Mester-utca végén, Cségekerti-utca és Balmazújvárosi-utca fronttal. Értekezhetni Gazdák Bankjánál Kosuth-u. 17.

Eladó a Búdi-utca 15. szám alatti két lakásból álló ház és telek, rajta keresztépülettel előnyös felhétélek mellett. Értekezhetni a református kollégium igazgatóságánál.

Hosszszappanok. Előrendelő színezappan 60—62% zsírtartalmat préselve, ugyiszintén 30% zsírtartalmat ajánl a legolcsóbb árban **Rothbar: Ede szappangyáros, Nagyvárad.**

Saját termésű
Csemegeszőllő
nagyban és kicsinyben allandóan kapható

Gyémánt Géza és Társaság
Piac-utca 58.

Kovács szurok
nagyban és kicsinyben kapható

Gyémánt Géza és Társánál,
Piac-utca 58. sz.

Zsir eladó. Leveleket „Azonnal” jellegre kiadóhivatalba.

Egy szoba butor (két szekrény, egy ágy, asztal, divány, komód mind polírozva stb.) igen jó karban, alköltözés miatt eladó. Bercsényi-utca 69.

Reáliskola IV. osztályú tankönyvek, szép körző és rajztábla van eladó. Arany János utca 45. utcai lakás.

Vadonai új szőtyék női hársosykból, hosszú, eladó. Libakert, Viola-u. 22.

Kifűző szőtyék, két és fél hold, közvetlen a város mellett, szabad kézből eladó. Cím a kiadóhivatalában.

Nyest-bor, teljesen új, mérsékelt áron eladó. Értekezhetni délelőtt 12 és 2 óra között, Miklós-utca 22.

Eladó télikabát jókarban lévő, használt ósmi felöltő és egyéb apróságok 8—10 éves kisleány részére Bika-bérlás, II. nm. 2. ajtó, d. u. 3—5 közt.

Egy szoba-konyhás lakásomat elcserelelném két szobás lakással. — Cím a kiadóban.

Fűszerkereskedő segéd állást keres nagyobb üzletbe. Többféle nyelven tud beszélni, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Esetleg irodai alkalmazást is elvállal. Cím a kiadóban.

Intelligens német nyelvűt keresek Kosuth-u. 21. sz.

Jó családból való fiu pincéstanulónak felvétetik Angol Királyi Éttermében.

Fizetviselelő lehetőleg utcai kárlón bejárata csinosan burorozott szobát keres a főtérhez közeli utcában. Esetleg tres szoba is lehet, mivel saját butora van. Ajánlatot „Kellemes otthon” címre a kiadóba kérek.

Bejáróné felvétetik jó fizetéssel felnapra. Jelentkezhetni lehet Bika-bérlás II. em. 3. ajtó.

Nagys jutalmat adnék annak, ki egy fiatal házaspár részére megfelelő 2 szoba-konyhás lakást ajánlana. — Cím a kiadóban.

Két vagy egy nagy szoba-konyhás lakást szonnali beköltözésre keresek. Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

Elcserelelném egy szoba-konyha mellékelvényekből álló lakásomat egy, esetleg két szobás lakással. — Cím megtudható a kiadóban.

VEGYES

Román-magyar nyelven kérvényeket készítek. Schwarz, Széchenyi-utca 31.

Fényképet bérletbe és utazási igazolványba azonnal és jutányos árban készít a Gyorsfényírda. (Nagyállomásnál.)

Román nyelvre írok és fordítok hármiféle kérvényeket Ogomovsky, Kosuth-utca 11. sz., Dr. Ballay-iroda.

Elvezetett kereskedelmi érettségi bizonyítvány Libakert, Szegő-utca 61. Thaly Kálmán-utca keresztlél Egy-malom-utcaig. A becsületes megtaláló szolgáltatása be e lap kiadóhivatalába.

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Halmovits, Szentanna 68.

20 év óta fenálló
szücs üzletemet és műhelyemet
áthelyeztem

Szent Anna-u. 3. sz. házamba.
A n. é. közönség b. pártfogását továbbra is kérve, tisztelettel

NAGY JÓZSEF szücs-mester.

Felolós szerkesztő:
DR. HEGEDÜS LORÁNT
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.
Cenzurat de Sublocotenentul Hortá.